

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1376/24-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-279/24-J

Název	Střední škola řemesel a služeb Moravské Budějovice
Sídlo	Tovačovského sady 79, 676 02 Moravské Budějovice
E-mail	ssrs@ssrs.cz
IČO	00 055 069
Identifikátor	600 015 408
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Tomáš Dolejský
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti	Dobrovského 10, Chelčického 316, K Háji 683, Tovačovského sady 79, Moravské Budějovice
Inspekční činnost na místě	4. a 7.–9. 10. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaných podle příslušných vzdělávacích programů a zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnická osoba Střední škola řemesel a služeb Moravské Budějovice (dále „škola“) vykonává činnost střední školy, domova mládeže a školní jídelny. Ke dni inspekční činnosti bylo v oborech vzdělání 23-45-L/01 Mechanik seřizovač, 39-41-L/02 Mechanik instalátérských a elektrotechnických zařízení a 64-41-L/51 Podnikání zakončovaných maturitní zkouškou a v oborech vzdělání 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel, 26-51-H/02 Elektrikář-silnoproud, 36-52-H/01 Instalatér, 41-55-H/01 Opravář zemědělských strojů, 41-55-E/01 Opravářské práce, 51-41-H/01 Ošetřovatel, 65-51-H/01 Kuchař-číšník a 65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby zakončovaných závěrečnou zkouškou zapsáno celkem 376 žáků. Škola aktuálně eviduje 35 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a sedm žáků s odlišným mateřským jazykem.

Domov mládeže poskytoval služby 60 ubytovaným.

Stravování žáků je zajištěno ve vlastní školní jídelně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vedení školy důsledně plní koncepční záměry stanovené v roce 2020. Pro všechny činnosti školy byly vymezeny reálné cíle, z nichž většinu se již podařilo splnit. Jedná se o jednotné zpracování školních vzdělávacích programů a uvedení do souladu s rámcovými vzdělávacími programy, aktivní komunikaci prostřednictvím elektronického systému, průběžnou rekonstrukci využívaných prostor, navázání spolupráce s partnerskou školou, zřízení pozice koordinátora informačních a komunikačních technologií a mnoho dalších. Od školního roku 2024/2025 je znovu realizován obor vzdělání 64-41-L/51 Podnikání.

Ředitel školy, který nastoupil do funkce v roce 2020, účelně delegoval dílčí řídicí kompetence na tři zástupkyně a další specialisty. Kvalita výuky je sledována užším vedením školy. Pozitiva, negativa a případná opatření či doporučení byla uvedena pouze v některých hospitačních záznamech, učitelé tak nedostávají dostatečně využitelnou zpětnou vazbu. Pro začínající nebo nové učitele je stanovena formální podpora, která však není zaměřena na rozvoj pedagogických a didaktických kompetencí, což se projevilo v kvalitě zhlédnutých hodin. Dílčím problémem je obměna části pedagogického sboru (např. z důvodu odchodů do důchodu) vzhledem k nízkému zájmu kvalitních uchazečů.

Další vzdělávání bylo plánováno s ohledem na odbornost, specializaci či délku pedagogické praxe pedagoga a účastníci se ho v alespoň minimální míře všichni pedagogové (učitelé i vychovatelé). Chyběla však témata podporující osvojování a využívání efektivních forem a metod výuky. Předmětové komise při svých jednáních upřednostňují řešení organizačních otázek na úkor sdílení zkušeností s účinnými výukovými strategiemi. Pozitivní je účast učitelů na stážích na odborných pracovištích, kde se seznamují s moderními technologiemi. Přínosem pro sepnutí s reálnou praxí je realizace části praktického vyučování ve firmách a výuková povinnost některých vyučujících jak v praktické výuce, tak v teoretických odborných předmětech.

V oblasti materiálních podmínek došlo ke zlepšení na všech místech poskytovaného vzdělávání a služeb (budovy pro teoretickou a praktickou výuku, domov mládeže, školní jídelna). Průběžně dochází k modernizaci výukových pomůcek, které však nejsou vždy využívány v dostatečné míře (např. 3D brýle pro virtuální realitu).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Většina navštívených hodin probíhala v klidné a přátelské atmosféře. Učitelé vhodně přizpůsobovali svůj výklad intelektuální úrovni žáků. Často však přetrvávaly nedostatky z minulé inspekční činnosti, např. nízká diferenciací učiva, nedostatečná motivace a nezájem žáků a málo efektivní organizace vyučovacích hodin v teoretické výuce.

Ve výuce všeobecných předmětů převažovalo frontální působení vyučujících se zapojením řízeného rozhovoru. Cíl hodiny s následným vyhodnocením byl z velké části nahrazován sdělením tématu se závěrečným shrnutím, nepřinášel tak ve většině případů účinnou zpětnou vazbu všem zúčastněným. Sporadicky se uplatňovala práce ve dvojici či skupinová práce, kterou se dařilo úspěšně začlenit ve vybraných hodinách anglického a českého jazyka. Zde byla efektivně podporována nejen spolupráce žáků při plnění úkolu, souvislý mluvený projev, ale i zdařile rozvíjena čtenářská gramotnost a jazykové kompetence. Žáci sledovali tyto vybrané hodiny se zaujetím, měli přehled o probíraném učivu a aktivně se do výuky zapojovali. K podobnému zapojení žáků v jiných hodinách chyběla úvodní i průběžná motivace či povzbuzování. Ve vybraných hodinách výchovného zaměření byla zaznamenána podpora kritického myšlení žáků a nenásilnou formou rozvíjeny jejich komunikační a sociální kompetence.

Obdobně jako v teoretických všeobecných předmětech byla i efektivita teoretické odborné výuky velmi rozdílná v závislosti na využití aktivizačních metod. Ve většině hodin převažovala aktivita učitele a frontální forma výuky. Žáci dostávali minimum nebo žádné příležitosti k přemýšlení o problému, využití vlastních zkušeností a souvislému mluvenému projevu, a to i v rámci úvodního nebo závěrečného opakování. Učitelé ani žáci neměli aktuální zpětnou vazbu o zvládnutí tématu z důvodu absence sebehodnocení, vzájemného hodnocení a shrnutí či zhodnocení hodiny. Prezentační technika byla mnohdy využita málo účelně k promítání textu (občas i nepřehledného a hůře čitelného). Pokud pedagogové zařadili aktivizační metody (samostatnou nebo skupinovou práci s využitím pracovních listů, řešení problému, názorné pomůcky, propojení s reálným životem), žáci se aktivně zapojovali, ochotně plnili úkoly, vzájemně si pomáhali a neobávali se sdělovat vlastní názor.

Vyučující praktického vyučování využívali vhodné metody a formy práce (např. výklad, instruktáž, praktické ukázky). Jejich individuální přístup účinně usměrňoval stanovené činnosti žáků, kteří pracovali se zájmem a každý svým tempem. Evidentní a promyšlená byla diferenciací požadavků vzhledem ke schopnostem a možnostem jednotlivých žáků. Vyučující měli přehled o speciálních vzdělávacích potřebách žáků a v případě potřeby volili vhodné metody pro jejich zapojení do výuky. Zejména v závěrech vyučovacích jednotek byla zřejmá snaha o formativní hodnocení žáků učiteli, jejich sebehodnocení a v některých případech i vzájemné hodnocení žáků. Vhodně byli zapojováni do vzájemné komunikace a obhajoby výsledků své práce. Efektivně byla využívána práce s chybou. Pozitivem byla disciplinovanost žáků, dodržování technologických postupů a zásad bezpečnosti práce.

Samozřejmou součástí výuky je vzdělávání ve spolupráci s odborníky konkrétních firem a produktivní práce žáků. Ti nevyrábí jen cvičné práce, které se následně neuplatní, ale konkrétní výrobky pro konkrétního zákazníka (v domácnostech, případně firmách).

V domově mládeže je kladen důraz na vzájemnou spolupráci a sdílení informací všech aktérů. Ubytování se aktivně účastní různorodých zájmových i příležitostných činností (sportovní, kulturní, výtvarné) stanovených v reálné koncepci rozvoje zařízení. Po splnění svých povinností do školy mají také dostatečný prostor na relaxaci a oddech (společenská místnost, herna, posilovna, hudebna).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací výsledky v teoretické i praktické výuce jsou sledovány a analyzovány.

Ve srovnání s odpovídajícími vzdělávacími obory dosahují žáci maturitních oborů ve společné části maturitní zkoušky dlouhodobě lepšího než republikového průměru v předmětu anglický jazyk a horších výsledků v předmětech český jazyk a literatura a matematika. Škola správně vyhodnotila jako jeden z možných zdrojů neúspěšnosti žáků nedostatečnou úroveň jejich čtenářské gramotnosti, což potvrdilo i externí testování. Přijímaná opatření v podobě cvičné maturity, konzultací, cíleného nácviku úloh z didaktických testů a rozvoj čtenářské gramotnosti v některých předmětech jsou účinná pouze částečně.

Výsledky žáků u závěrečné zkoušky mají kolísavou úroveň jak v jednotlivých oborech vzdělání, tak v různých školních letech. V posledním období se neúspěšnost žáků v řádných termínech souhrnně za všechny obory pohybovala od 10 % (2021) do 31 % (2022, 2024). Nedaří se snižovat absenci všech žáků v praktickém vyučování, která je jednou z příčin jejich neúspěchu při ukončování studia.

Přínosná je úzká spolupráce členů školního poradenského pracoviště (výchovná poradkyně, metodička prevence, speciální pedagožka a kariérová poradkyně). Efektivní kooperace je nastavena také s třídními učiteli v oblasti adaptačních kurzů. Do chodu školy je funkčně zapojen žakovský parlament. V rámci prevence negativních jevů jsou vhodně začleňovány programy, přednášky a besedy pro jednotlivé ročníky (např. Policie ČR, Armáda ČR, MBéčko, Banalfatal), k jejichž dopadu přispívají účelně zařazovaná témata (např. multikulturní výchova) ve vybraných předmětech. Případné projevy šikany a kyberšikany se daří včas zachytit a individuálně se žáky řešit, nastavována jsou konkrétní opatření. Prostřednictvím cíleně volených aktivit kariérového poradenství (např. přednášky externích odborníků z praxe, exkurze do firem) a pravidelnými návštěvami úřadu práce získávají žáci nejen přehled o svém případném budoucím uplatnění, ale i dobrou orientaci v možnostech dalšího profesního směřování.

Významná a pro žáky ubytované v domově mládeže obohacující je úzká spolupráce s nízkoprahovým zařízením pro děti a mládež Střed. Díky promyšlené odborné péči a úzké spolupráci vedení domova mládeže se školou se v době od poslední inspekční činnosti nevyskytlo rizikové chování ubytovaných.

Žáci dostávají příležitost účastnit se řady oborových dovednostních soutěží, ve kterých dosahují kvalitních umístění. Vzdělávání je vhodně doplňováno exkurzemi, kurzy a školeními. Škola účelně využívá příkladů dobré praxe prostřednictvím spolupráce s úspěšnými absolventy s cílem motivovat žáky k vyšší spoluzodpovědnosti za výsledky jejich vzdělávání. V rámci spolupráce s mnoha partnery (např. smluvní pracoviště, Jaderná elektrárna Dukovany, Střední odborná škola Trenčín) dochází k efektivní podpoře teoretického i praktického vzdělávání a užitečnému sdílení zkušeností.

Škola poskytuje další služby žákům i veřejnosti, např. prostřednictvím autoškoly, svářečských kurzů, zájmového kroužku pro žáky základní školy.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo ke změně na pozici ředitele školy.
- Došlo k zásadní generační obměně pedagogického sboru.
- Od školního roku 2024/2025 je znovu realizován obor vzdělání 64-41-L/51 Podnikání.
- Byly rekonstruovány prostory pro realizaci výuky a domova mládeže.

Silné stránky

- Účelné delegování dílčích řídicích kompetencí (1.3).
- Promyšlené zkvalitňování materiálních podmínek (2.4).
- Dlouhodobá kvalitní spolupráce se sociálními partnery podporující rozvoj odborných a praktických kompetencí žáků (1.5).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Nesystematická podpora začínajícím a novým učitelům (2.3).
- Nedostatečná zpětná vazba učitelům ke kvalitě jejich práce v rámci hospitační činnosti (2.3).
- Další vzdělávání není zaměřeno na rozvoj efektivních forem a metod výuky (2.3).
- Ve značném podílu teoretické výuky chybí aktivizační formy a metody práce a diferencovaný přístup k žákům (4.2).
- Opatření přijímaná ke zlepšení výsledků žáků u maturitní zkoušky nejsou dostatečně účinná (5.1).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Nastavit efektivní podporu začínajícím a novým pedagogům.
- Zefektivnit hospitační činnost v oblasti vyhodnocování nedostatků, stanovovat následná opatření a provádět důslednou kontrolu jejich naplňování.
- Další vzdělávání pedagogů zaměřit také na osvojování efektivních metod a forem výuky.
- Vést pedagogy k uplatňování aktivizačních forem a diferencovanému přístupu k žákům s cílem zvýšit jejich motivaci.
- Uplatňovat účinná opatření ke zlepšení výsledků žáků u maturitní zkoušky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Pedagogická koncepce a koncepce rozvoje a řízení Střední školy řemesel a služeb Moravské Budějovice, ze dne 12. 2. 2020
2. Vyhodnocení koncepce rozvoje školy na období 2020–2026, ze dne 11. 9. 2024
3. Vyhodnocení strategického plánu školy na období 2020–2026 pro školní roky 2021/2022 až 2023/2024, ze dne 28. 8. 2024
4. Rozvrh hodin ve školním roce 2024/2025
5. Deníky odborného výcviku (vzorek)
6. Hospitační záznamy
7. Přehledy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školních letech 2021/2022 až 2023/2024
8. Dokumentace školního poradenského pracoviště
9. Dokumentace praktického vyučování
10. Záписы z jednání pedagogické rady
11. Záписы z jednání předmětových komisí
12. Výroční zprávy o činnosti školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ludmila Dobalová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Koubková, školní inspektorka

PhDr. Mgr. Milan Matějů, školní inspektor

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

18. 10. 2024